



**Totivs Ivris Canonici Compendivm, Siue, Brevis Svmma In
Qvinque Libros Decretalivm Sacri Concilii Tridentini
Decretis Accommodata**

In Qva Ivris Canonici Primæ Institutviones, seu Elementa ita traduntur, vt plurima breuiter ac decisiuè explicentur, & Canonum, Glossarum, ac Doctorum receptorum auctoritate communiuntur ...

Axel, Johannes Honorius van

Coloniae Agrippinae, 1656

De officio Archidiaconi. Titulus XIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61552)

paulo ante finem, vers. & post biennium de empr. & vend. c. cura & ibi gloss. 2. de iurepat. l. si filiusfam. C. de petit. hared. Facultates de promouendo à quo cunque non suffragantur, nisi habentibus legitimam causam, ob quam à proprijs episcopis, ordinari non possunt, in litteris exprimendam, & tunc non possunt ordinari, nisi ab Episcopo, in sua diocesi residente, aut pro eo pontificalia, exercente, & diligenti prauo examine, c. facultates 1. sess. 7.

De officio Archidiaconi,

Titulus XXIII.

S V M M A R I A.

- 1 Archidiaconus quis dicatur.
- 2 Archidiacono incumbit cura totius cleri.
- 3 Officij ecclesiastici prouidentia & ordinatio.
- 4 Custodia vasorum & cimiliorum.
- 5 Definitio iurgiorum de humilioribus negotijs.
- 6 Visitatio diocesis.
- 7 Institutio corporalis super beneficijs.
- 8 Examinatio clericorum ordinandorum, & eorum representatio episcopo.
- 9 Archidiaconus tenetur de dolo, culpa & negligentia.
- 10 Archidiacono prohibentur commissio cura animarum.
- 11 Institutio authorizabilis.
- 12 Iurisdictio in monasteria & alia in textu recensita.

EXPLICITIS tractatibus præficiendorum, & ordinandorum, videndum est de officijs dignitatum, & primo de officio Archidiaconi, quia maior est post episcopum, pulchre Fr. Ant. cons. 23. Greg. xv. decis. 411. & ibi late annot. & dicitur is, qui † in cathedrali ecclesia certam dignitatem curatam,

nomine curæ sumpto large, Pan. in cap. cum factis numero secundo, hoc titulo. adeptus est, cuius ratione debet esse diaconus in ordine, cap. primo de estat. qualit. & ord. præfic. & post episcopum in iurisdictione prior, & eius Vicarius appellatur oculus episcopi, cap. primo, cap. 7. ad hac hoc titulo. Constitutiones & consuetudines per diuersa loca præualent in officijs, & ideo in officio suo faciet, secundum quod consuetudo præscripta suæ ecclesiæ habet, cap. cum olim. de consuet. cap. ad hac de excessib. pralat. cap. dudum el. 2. §. tandem de elect. c. fin. hoc tit. Franc. marc. decis. 1365. part. prima, ubi autem non essent huiusmodi consuetudines, & statuta, tunc haberent locum canones huius tituli, iuxta † quos, omnis cura cleri, tam in ciuitate, quam in parochijs habitantis, siue ratio reddenda sit, de eorum conuersatione, siue honore & restauratione ecclesiarum, siue doctrina ecclesiasticorum, vel cæterarum rerum studio, cap. primo, hoc tit. ad ipsum pertinet, ac omnis † ecclesiastici officij prouidentia, & ordinatio; c. 2. hoc tit. custodia † vasorum, & cimiliorum propriæ ecclesiæ, ac eorum quæ de diuersis ecclesijs, sunt collecta, & deposita ad securiorem custodiam in maiori ecclesia, c. ea quæ hoc tit. ijs deperditis præsumitur archidiaconus in negligentia, vel culpa: Anchar. in d. c. ea quæ in 4. not. & ibi Pan. Burr. & DD. parochiarum quoque sollicitudo & earum ordinatio ei incumbit: præterea † audire debet, & diffinire, l. de qua res ff. de iudic. Anchar. in d. c. ad hac num. primo, iurgia singulorum, de humilioribus, & minoribus negotijs: archipresbyteri eius iurisdictioni subiacent, grauiora episcopo denunciat: cap. perlectis 25. dist. §. archidiaconus c. si in plebibus 63. dist. d. c. ad hac hoc tit. habet coërcitionem modicam, sine qua iurisdictione nulla esset, c. 1. in fine hoc tit. & ibi gl. fin.

d. c. ad hac §. secundum in fine l. fin. in fine de eo cui
 6 mand. est iurisdicō. singulis ꝑ annis visitare
 debet propriam parochiam, nisi talis causa
 emerferit, propter quam ipsum oporteat
 sæpius prædictas ecclesias visitare, c. manda-
 mus hoc tit. totam vero dioccesim visitat, de
 tertio in tertium annum, c. t. & ibi gl. in verbo
 de tertio hoc tit. assumpto Notario, de consen-
 su episcopi, per se ipsum tantum iuxta de-
 creta Concilij Tridentini: c. patriarcha §. ar-
 7 chidiaconi s. 24. pertinet ad ipsum ꝑ insti-
 tutio corporalis, tam super beneficijs, quam
 8 dignitatibus: examinatio ꝑ Clericorum, si
 qui fuerint ad sacros ordines promouendi,
 aut ecclesiasticis beneficijs præficiendi &
 ipsorum repræsentatio episcopo, post fa-
 ctam examinationem. d. c. ad hac §. in quadam
 & c. v. nostrum hoc tit. Pan. in d. c. adhuc in princ.
 & Butr. in princ. In his fundat intentionem
 suam, de iure communi, nec habet aliquid
 probare, Pan. in d. c. ad hac numero primo, in fi-
 ne, & per exercitium alicuius ex dictis acti-
 bus, probat se esse in possessione archidia-
 conatus; Pan. in d. c. v. nostrum numero secundo, in
 alijs oportet, vt probet consuetudinem, vel
 statuta, c. fin. hoc tit. & ibi gl. in verbo pacifica c.
 dudum el. 2. §. sed tam de elect. & ibi gl. Si pro-
 mouetur indignus, tenetur episcopus de fa-
 cto archidiaconi, sicut exercitor nauis de
 facto magistri. Pan. in d. cap. ad hac post num. 2.
 9 Butr. n. 8. Anchar. in pen. quest. Tenetur ꝑ ar-
 chidiaconus de dolo, culpa lata, leui, leuif-
 sima, siue negligentia, c. ea que & ibi gl. in
 verbo negligentia hoc tit. & ibi Pan. & Can. c. di-
 ctum 81. dist. & ibi gl. i. c. si qui episcopi §. ecce
 cum honoris i. quest. 1. l. si quos C. de offic. pref.
 prat. orient. habet ordinariam iurisdicō-
 nem, c. per lectis §. archidiaconus & ibi gl. in ver-
 bo iurgia 25. dist. cap. ad hac & ibi gl. in verbo iur-
 gia & vtroque Can. quam perpetua vicaria
 inducit, l. i. C. de offic. eius qui vicem alicuius iud.

vel pref. obtinet. ab ipso, eiusque officiali, ap-
 pellatur ad episcopum. c. referente & ibi gl. in
 verbo appellauit & Host. de prob. c. Romana §. 1.
 de appell. in 6. Prohibita sunt ꝑ Archidiacono
 commissio curarum animarum siue ꝑ institutio
 10 authorizabilis, c. cum satis hoc tit. excommu-
 nicatio, c. archidiaconus hoc tit. iurisdicō ꝑ
 11 in monasteria, ac prioratus conuenticuales,
 in alijs prioratibus & capellis monasterio-
 rum percipit sua iura, c. fin. hoc tit. & ibi Pan.
 in fine concessio dimissorialium promouendi
 dis ad ordines, c. significasti hoc tit. custodia
 ecclesiarum, c. cum venissent de Instit. Pan. in d.
 cap. ad aures de excessib. prelat. commutatio
 pœnæ spiritualis vel corporalis in pecunia-
 riam, c. licet de pœn. & ibi gl. pon. & Can. vno
 & diuisio ecclesiarum. innoc. in c. ad hac sub n.
 primo, hoc tit.

De officio archipresbyteri.

Titulus XXIII.

S V M M A R I A.

- 1 Archipresbyterorum, alius est Ciuitatensis, siue
 Cathedralis ecclesie, alius ruralis.
- 2 Archipresbytero Ciuitatensi incumbit vt offi-
 cium dicatur horis Canonicis indeclinabili-
 ter.
- 3 Cunctis sacerdotibus pœnitentiam iniungit.
- 4 Absolutio omnium de episcopatu in foro pœni-
 tentia.
- 5 Est Vicarius episcopi in quibusdam spiritali-
 bus.
- 6 Archipresbytero rurali incumbit cura imperiti
 vulgi & sacerdotum qui per minores titulos
 habitant.
- 7 Non curat clericum sibi subiectum ad residen-
 tiam.
- 8 Cuncta, præter minora, refert episcopo.
- 9 Non censetur in dignitate ecclesiastica constitutus.
- 10 Archipresbyter vterque habet iurisdictionem or-
 dinariam.

Post